

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **P.**, so sídlom v B., v dovolacom konaní zastúpenej F., so sídlom v B., proti povinnému **J.**, bytom V., zastúpený opatrovníčkou D., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Veľký Krtíš, **o vymoženie 454,09 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš, pod sp. zn. 5 Er 1050/2006, o odvolaní a dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. mája 2013 sp. zn. 2 CoE 86/2013, takto

r o z h o d o l :

Konanie o odvolaní **z a s t a v u j e**.

Návrh na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**.

Dovolanie **o d m i e t a**.

Povinnému náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Súdny exekútor žiadosťou doručenou na Okresný súd Veľký Krtíš 5. mája 2006 požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov - ďalej len „Exekučný poriadok“), a to na základe exekučného titulu – Notárskej zápisnice uloženej v zbierke listín pod číslom N., ktorú vyhotovil notár JUDr. O., so sídlom V. dňa 18. decembra 2005. Okresný súd Veľký Krtíš poverením zo 17. mája 2006 č. X.* poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na základe uvedeného exekučného titulu.

Okresný súd Veľký Krtíš uznesením zo 4. júna 2012, č.k. 5 Er 1050/2006-17 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku. Rozhodnutie odôvodnil tým, že notárska zápisnica na podklade ktorej sa exekúcia vykonáva, nie je spôsobilým a vykonateľným exekučným titulom z dôvodu, že uznanie dlhu a súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice osoba vykonávajúca ich na základe plnej moci v mene povinného urobila v rozpore s jeho záujmami, preto odporovali zákonu a sú absolútne neplatné. Splnomocnenie udelené povinným je v rozpore s § 31 a nasl. Občianskeho zákonníka. Notárska zápisnica bola spísaná len so zástupcom povinného. Súčasťou notárskej zápisnice bolo aj vyhlásenie osoby konajúcej na základe plnej moci v mene povinného o tom, že uznaný dlh zaplatí v lehote, ktorý si určila osoba konajúca na základe plnej moci v mene povinného sám, na čo neexistoval žiaden právny titul. Splnomocnenec povinného, advokát Mgr. T., v predmetnom exekučnom konaní ako advokát zastupuje oprávnenú. Keďže exekučný súd dospel k záveru, že notárska zápisnica nemôže byť exekučným titulom, lebo nezodpovedá zákonným požiadavkám, bolo potrebné exekúciu zastaviť. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 13 CoE 79/2008-64 z 3. októbra 2008 a sp. zn. 12 CoE 47/2009, 12 CoE 48/2009, 15 CoE 25/2009, 16 CoE 17/2006, 17 CoE 62/2006.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 3. mája 2013, sp. zn. 2 CoE 86/2013 návrh oprávnenej na prerušenie konania zamietol a uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil. Dospel k záveru, že v predmetnom konaní nebol splnený žiadny predpoklad na prerušenie konania podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a Exekučného poriadku a nie je potrebné sa obrátiť s navrhovanými predbežnými otázkami oprávnenej na Súdny dvor EÚ, preto návrhy oprávnenej na prerušenie konania zamietol. Poukázal na to, že exekučné konanie zásadne nie je možné prerušiť s výnimkou stanovenou osobitným zákonom. Stotožnil sa s rozhodnutím a odôvodnením exekučného súdu pokiaľ ide o zastavenie exekúcie. Vychádzajúc z právnej úpravy obsiahnutej v Exekučnom poriadku je exekučný súd povinný dôsledne skúmať, či sú splnené formálne a materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie, a to v každom štádiu vedenia exekúcie, na návrh účastníka konania, ako aj bez tohto návrhu. V prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti vedenia exekúcie aj adekvátne procesne zareagovať. Predovšetkým je povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie je spôsobilým

exekučným titulom v zmysle ustanovenia § 41 Exekučného poriadku. Poukázal na rozpor záujmov medzi dlžníkom a jeho zástupcom. Pri uzatváraní Zmluvy o úvere dlžník nemal možnosť voľby výberu zástupcu. Zmluva o úvere bola vypracovaná ako formulárová zmluva a už vopred obsahovala predtlačené meno splnomocnenca – advokáta Mgr. T.. Zastúpenie na základe plnomocenstva vyžaduje, aby zastúpený a zástupca uzatvorili dohodu o zastúpení. Výsledkom tejto dohody je splnomocniteľom udelená plná moc splnomocnencovi. Z obsahu splnomocnenia, ktoré je začlenené do textu Zmluvy o úvere vyplýva, že dohoda o zastúpení medzi povinným a zástupcom uzatvorená v čase vyhotovenia splnomocnenia nebola. Prejav vôle je právnym úkonom len vtedy, ak ide o úkon smerujúci k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností. Návrhom na uzatvorenie zmluvy je taký prejav vôle, ktorý je adresovaný druhej strane. Z predloženej listiny vyplýva, že dlžník podpísal Zmluvu o úvere a súhlas s obsahom navrhnutých plnomocnenstiev dňa 3. augusta 2005 v neprítomnosti advokáta Mgr. T.a. Dlžník nedostal návrh dohody o plnomocnení druhej zmluvnej strany – „vybranému“ advokátovi Mgr. T., ako z listiny ani nevyplýva, že advokát takýto návrh dohody o zastúpení prijal. Exekučný súd bol oprávnený skúmať, či sú splnené predpoklady exekúcie v každom štádiu exekučného konania. Konštatoval, že notárska zápisnica je procesno-právny inštitút uznaná ako exekučný titul, ktorý nadväzuje na ustanovenia občianskeho a obchodného práva o uznaní dlhu, resp. záväzku. Súhlas povinného s vykonateľnosťou notárskej zápisnice je jej podstatnou náležitosťou, ktorý prejav vôle dlžníka (povinného) robí z notárskej zápisnice právny titul spôsobilý na exekúciu. S poukazom na vyššie uvedené dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne, a preto napadnuté uznesenie podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Proti výroku o zamietnutí návrhu oprávnenej na prerušenia konania podala oprávnená odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. d/ O. s. p.), keď súd nerešpektoval jej právo na rozhodnutie veci na základe správneho a adekvátneho právneho základu, súčasťou ktorého je aj výklad práva Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v konaní o prejudiciálnej otázke (Uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. IV. ÚS 206/08). Mala za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.), keď súd nesprávne interpretoval a aplikoval ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v spojení s ustanovením § 36 ods. 5 Exekučného poriadku. Taktiež namietala

nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia pre nedostatok dôvodov. Navrhla napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v označenom rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu podala oprávnená dovolanie. Navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Taktiež navrhla, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložil prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní. Svoje dovolanie odôvodnila ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. a § 237 písm. a/ O. s. p., že súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci, ustanovením § 237 písm. d/ O. s. p., že v tejto veci sa už právoplatne rozhodlo a ustanovením § 237 písm. f/ O. s. p., že jej súd svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom. Ďalej uviedla, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), keď súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Svoju argumentáciu v dovolaní podrobne a rozsiahlo rozvinula. K uvedeným dôvodom dovolania uviedla, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na nesprávnom právnom posúdení, keď nesprávne interpretoval a aplikoval ustanovenie § 44 ods. 2 a § 58 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z., ustanovenie § 53 ods. 1 OZ, ustanovenie § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a ustanovenia smernice Rady 93/13/EHS. Namietala, že súdy nevytýčili vo veci pojednávanie, hoci tak boli podľa § 57 ods. 5 Exekučného poriadku v znení účinnom od 9. augusta 2012 povinné urobiť. Exekučný súd argumentačne vychádza pri posudzovaní materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu – notárskej zápisnice z rozhodnutí Súdneho dvora EÚ, avšak zároveň postupuje nezákonne a porušuje právo EÚ. Exekučný súd nepostupoval v danom prípade v súlade s vnútroštátnymi pravidlami procesu a uplatnil nedostupne právne a skutkové prvky a konal bez ohľadu na skutočnosť, že vo veci vznikol spor o uplatniteľnosť neprijateľnej zmluvnej podmienky a neinformoval o jeho podstate účastníkov konania, neumožnil stranám vyjadriť sa k podstate námietky o neuplatniteľnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky, nevykonal vypočutie strán, nevykonal individuálne posúdenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorú hodlal neuplatňovať, odôvodnil svoje rozhodnutie len všeobecnými princípmi, neprejednal vec za účasti strán a nevykonal dokazovanie, čo viedlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivé súdne konanie. Dovolateľka poukázala na zákon č. 384/2008 Z. z. z 23. septembra 2008, ktorým sa menil a dopĺňal zákon

č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov v kontexte notárskych zápisníc ako exekučných titulov doplnením o nové ustanovenie § 41 ods. 3. Podľa prechodných ustanovení zákona č. 384/2008 Z. z. k úpravám účinným od 15. októbra 2008 (§ 240a) sa notárske zápisnice vyhotovené pred 15. októbrom 2008 tento zákon nevzťahuje. Ustanovenie zmluvy o úvere, ktorým dlžník splnomocnil tretiu osobu na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, teda aby v jeho mene uznal dlh do výšky vzniknutej pohľadávky a jej príslušenstva, nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou ani na základe ustanovenia § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka ani ustanovenia § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, vychádzajúc zo smernice Rady 93/13/EH. Udelením plnomocentva povinný dobrovoľne preniesol na tretiu osobu oprávnenie uznať svoj dlh vo forme notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Takéto ustanovenie zmluvy teda môže v teste neprijateľnosti podmienok obstať ako ustanovenie, ktoré nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Podľa dovolateľky sa sudy vo svojich rozhodnutiach s týmito skutočnosťami vôbec nevysporiadali s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS a ich nezdôvodnili. Dovolateľka mala za to, že v danom prípade je nutné požiadať o výklad „či za neprijateľnú zmluvnú podmienku je možné považovať jednostranný právny úkon spotrebiteľa, ktorý má možnosť kedykoľvek odvolať a ktorým dobrovoľne splnomocnil fyzickú osobu na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu“ v kontexte tohto sporu Súdny dvor Európskej únie. Žiadal tiež, aby dovolací súd v danej veci postupoval podľa ustanovenia § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 3. mája 2013 sp. zn. 2 CoE 86/2013.

Povinný a súdny exekútor sa k odvolaniu a dovolaniu oprávnenej nevyjadril.

Najvyšší súd SR predovšetkým nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti (dovolaním) napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 243 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej skúmal, či sú splnené procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže o konať o odvolaní oprávnenej.

Podľa § 103 O. s. p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Medzi procesné podmienky patrí aj funkčná príslušnosť súdu na prejedanie veci vyplývajúca zo zákona.

V prejednávanej veci z hľadiska formálneho (najmä označenia opravného prostriedku), ani obsahového (predovšetkým citácie relevantných zákonných ustanovení, ako aj argumentácie, tvrdení, námietok, zvolených formulácií a vymedzenia toho, čo účastník žiada) nemožno mať pochybnosti o tom, že procesný úkon oprávnenej, ktorým napadla uznesenie odvolacieho súdu je odvolaním v zmysle § 201 a nasl. O. s. p.

Podľa § 201 veta prvá O. s. p. účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

Podľa § 9 ods. 1 O. s. p. na konanie v prvom stupni sú zásadne príslušné okresné sudy. Krajské sudy rozhodujú ako sudy prvého stupňa a/ v sporoch o vzájomné vyporiadanie dávky poskytnutej neprávom alebo vo vyššej výmere, než patrila, medzi zamestnávateľom a príjemcom tejto dávky podľa právnych predpisov o sociálnom zabezpečení, b/ v sporoch medzi príslušným orgánom nemocenského poistenia a zamestnávateľom o náhradu škody vzniknutej nesprávnym postupom pri vykonávaní nemocenského poistenia, c/ v sporoch týkajúcich sa cudzieho štátu alebo osôb požívajúcich diplomatické imunity a výsady, ak tieto spory patria do právomoci súdov Slovenskej republiky (§ 9 ods. 2 O. s. p.).

Podľa § 10 ods. 1 O. s. p. krajské sudy rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov.

Podľa § 10 ods. 2 O. s. p. o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky je funkčne príslušný rozhodovať iba o tých odvolaniach, ktoré smerujú proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa; prípady, v ktorých je rozhodnutie krajského súdu

rozhodnutím súdu prvého stupňa, sú pritom zákonom taxatívne vymedzené (viď § 9 ods. 2 O. s. p.).

Rozhodnutie krajského súdu, ktorým bol zamietnutý návrh oprávnenej na prerušenie konania, vydané po začatí odvolacieho konania, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale je rozhodnutím krajského súdu ako súdu odvolacieho. Funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na prejednanie podaného odvolania oprávnenej preto nie je daná.

Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdu, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konanie o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu odvolacieho súdu zastavil bez toho, aby preskúmaval vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania.

Návrh na prerušenie dovolacieho konania odôvodnila oprávnená poukázaním na obsah uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 12. apríla 2012, sp. zn. IV. ÚS 95/2010, v ktorom boli zaujaté závery v otázke procesného postupu v súvislosti s (ne)predložením prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie a tiež zodpovednosti členského štátu za porušenie práva Európskej únie postupom a rozhodovaním vnútroštátneho súdu. Povinnosť predkladať prejudiciálne otázky Súdnemu dvoru Európskej únie sa vzťahuje na vnútroštátne súdy, proti rozhodnutiu ktorých nie je v konkrétnom prípade prípustné odvolanie, sťažnosť alebo dovolanie umožňujúce preskúmanie rozhodnutia v právnych otázkach súvisiacich s aplikáciou práva Európskej únie. Dovolateľka vyslovila názor, že v danom prípade má rozhodovať dovolací súd (súd, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva), preto je dovolací súd povinný predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie na prejudiciálne posúdenie otázky, ktoré oprávnená nastolila.

V súvislosti s posúdením dôvodnosti návrhu oprávnenej na prerušenie konania o jej dovolaní Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že podľa § 243c O. s. p. pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia. Podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie má Súdny dvor Európskej únie právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie. Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na Súdny dvor Európskej únie, aby o nej rozhodol. Ak sa táto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie. Túto povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke nemožno vykladať absolútne, t.j. že vnútroštátny súdny orgán má vždy a za akýchkoľvek okolností povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke v zmysle čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

K otázke povinnosti vnútroštátneho súdneho orgánu predložiť predbežnú otázku Súdnemu dvoru Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa na základe predbežnej otázky položenej Corte suprema Cassazione vyjadril aj Súdny dvor Európskej únie. V rozsudku CILFIT, C – 283/81 publikovanom v Zbierke rozhodnutí Súdného dvora EÚ (ECR), str. 3415 uviedol, že „článok 177 tretí odsek Zmluvy EHS (teraz čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie) sa má vykladať v tom zmysle, že súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa v spore pred týmto súdom položí otázka týkajúca sa práva Spoločenstva, s výnimkou prípadov, keď skonštatuje, že položená otázka nie je relevantná alebo Súdny dvor už podal výklad sporného ustanovenia Spoločenstva alebo že správne uplatnenie práva Spoločenstva je také jednoznačné, že neexistujú o tom rozumné pochybnosti, pričom existenciu tejto možnosti treba posúdiť na základe charakteristík práva

Spoločenstva, osobitných ťažkostí spojených s jeho výkladom a nebezpečenstva rozdielnej judikatúry v rámci Spoločenstva“.

V danom prípade rozhodnutia súdov nižších stupňov nespočívajú na aplikácii alebo interpretácii práva Európskej únie. Z rozhodnutí, ktorých zrušenia sa oprávnená podaním dovolania domáha, vyplýva, že o neprípustnosti a zastavení exekúcie bolo rozhodnuté z dôvodu absencie riadneho exekučného titulu, nakoľko notárska zápisnica nezodpovedala požiadavkám ustanovenia § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku, rovnako plnomocenstvo, ktoré bolo povinnou udelené splnomocnencovi je v rozpore s ustanovením § 31 a nasl. Občianskeho zákonníka. Procesný postup súdov mal v danom prípade podklad najmä v ustanovení § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, resp. § 219 ods. 1 O. s. p. Zo strany súdov nižších stupňov išlo teda v preskúmvanej veci výlučne o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že nie je daný žiadny dôvod, pre ktorý by malo byť vyhovené podanému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania. Predmetný návrh preto dovolací súd zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 O. s. p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť a dospel k záveru, že dovolanie v predmetnej veci nie je prípustné.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu

na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. V zmysle § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla oprávnená dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v ustanovení § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané, došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. netvrdila a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Dovolanie teda v zmysle týchto ustanovení nie je prípustné.

Dovolateľka v dovolaní namieta, že súdy rozhodli nad rámec zverenej právomoci (§ 237 písm. a/ O. s. p.).

Právomoc súdu je upravená v ustanovení § 7 a § 8 Občianskeho súdneho poriadku. Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O. s. p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy (viď bližšie § 7 ods. 2 O. s. p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O. s. p.).

V danom prípade dovolateľka procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a/ O. s. p. nevyvodzovala z toho, že súdy vôbec nemali konať a rozhodovať. Ich právomoc konať v exekučnom konaní nepopierala. Namietala, že súdy sa nesprávnou a ústavne nesúladnou interpretáciou § 58 ods. 1 Exekučného poriadku a ustanovenia § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. (v danej veci nešlo o exekučný titul na základe rozhodcovského rozsudku) postavili do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu, metódou, ktorá v rámci zverenej právomoci ako exekučným súdom neprináleží. Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľka namietala nesprávnu aplikáciu a výklad zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov a zákona o rozhodcovskom konaní, resp. namietala nesprávne právne posúdenie veci. Za týchto okolností dovolací súd dospel k záveru, že súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci, keď napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona

(napr. z ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku). Námiетка dovolateľky o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p. nie je dôvodná.

Podľa názoru oprávnenej došlo k konaní k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. d/ O. s. p. Tvrdí, že o tom, či sa predmetná exekúcia vykonáva na základe vykonateľného exekučného titulu, bolo už právoplatne rozhodnuté vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. So zreteľom na to dovolací súd osobitne skúmal, či v konaní nedošlo k dovolateľkou tvrdenej procesnej vade.

Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný (§ 159 ods. 1 O. s. p.). Len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova (§ 159 ods. 3 O. s. p.).

Ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku (§ 167 ods. 2 O. s. p.).

Prekážka rozsúdenej veci (*res iudicata*) patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania musí viesť k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva vtedy, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb.

Zo spisu vyplýva, že súdny exekútor, ktorému oprávnená doručila návrh na vykonanie exekúcie na podklade Notárskej zápisnice uloženej v Zbierke listín pod číslom N., ktorú vyhotovil notár JUDr. O. so sídlom V. dňa 18. decembra 2005 požiadal súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd Veľký Krtíš následne poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie (viď poverenie zo 17. mája 2005, č. X.*).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá námietku právoplatne rozhodnutej veci. Poverenie súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu, je individuálny právno-aplikačný akt, ktorý má priame právne účinky len voči osobe súdneho exekútora. Ide o procesný úkon exekučného súdu adresovaný súdnemu exekútorovi, na základe ktorého súdny exekútor môže začať vykonávať exekúciu (§ 36

ods. 2 druhá veta Exekučného poriadku) a ktorým súdny exekútor preukazuje svoje oprávnenie vykonávať exekúciu (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

Z uvedených dôvodov udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nezakladá prekážku *res iudicata* pre rozhodnutie exekučného súdu, ktoré v neskoršom štádiu exekučného konania založí na právnom závere, že exekučný titul pripojený k návrhu na vykonanie exekúcie nie je vykonateľný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už vo viacerých rozhodnutiach v iných právnych veciach uviedol, že exekučný súd má povinnosť počas celého exekučného konania skúmať, či sa vykonanie exekúcie navrhuje na podklade vykonateľného exekučného titulu (viď napríklad sp. zn. 1 Cdo 52/2010, 2 Cdo 269/2012, 3 Cdo 210/2011, 4 Cdo 52/2012, 5 Cdo 42/2012, 6 Cdo 135/2012 a 7 Cdo 162/2011). Rovnaký názor zastáva aj Ústavný súd Slovenskej republiky (viď napríklad sp. zn. I. ÚS 203/2011, II. ÚS 417/2011, IV. ÚS 456/2012), ktorý konštatoval, že „záver krajského súdu o oprávnení okresného súdu preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania, a nielen pred vydaním poverenia, plne korešponduje so zámerom zákonodarcu vyjadreným aj v iných ustanoveniach Exekučného poriadku, a nielen v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku“ (viď bližšie I. ÚS 410/2012). Právny názor dovolateľky, z ktorého v danom prípade vyvodzuje procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. d/ O. s. p., odporuje v podstate uvedenému konštatovaniu. Pokiaľ by bol predmetný názor oprávnenej správny, nebolo by už skúmanie vykonateľnosti exekučného titulu možné v tých (neskorších) štádiách exekučného konania, ktoré nasledujú po postupe exekučného súdu v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Je však v úplnom súlade s Exekučným poriadkom, ak exekúciu zastaví súd, ktorý vydal poverenie na vykonanie exekúcie, neskôr ale zistil, že tvrdený exekučný titul exekučným titulom nemôže byť.

Oprávnená preto neopodstatnene namieta, že v konaní pred súdmi nižších stupňov došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. d/ O. s. p.

Dovolateľka zastáva tiež názor, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

O odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) ako o dôvode zakladajúcom prípustnosť dovolania ide v prípade nesprávneho postupu súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým (postupom) sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania, ktoré mu priznáva platná právna úprava za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces však nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Oprávnená v dovolaní namietala, že súdy nevytýčil vo veci ústne pojednávania, hoci podľa zákona bolo povinný tak učiniť.

K odňatiu možnosti oprávnenej pred súdom konať a k porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd malo (podľa jej názoru) dôjsť tým, že účastník exekučného konania nebol informovaný o právnych stanoviskách a právnych záveroch súdu, čím nemal možnosť sa k ním vyjadriť.

Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul

z hľadiska ich súladu so zákonom. Pri tom medziiným skúma, či je exekučný titul formálne a materiálne vykonateľný. Exekučný súd v tomto štádiu (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu, nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.) – postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či daný exekučný titul je formálne a materiálne vykonateľný, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

Pokiaľ pre záver o tom, či určité rozhodnutie je alebo nie je vykonateľný exekučný titul môže dospieť exekučný súd pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku aj len na základe údajov vyplývajúcich zo spisu, obdobne, teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného, môže dospieť k tomuto záveru aj v neskorších štádiách exekučného konania.

So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľka neopodstatnene vyvodzuje existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. z toho, že súdy rozhodli bez „dokazovania“, nariadenia pojednávania a jej osobnej účasti.

Dovolací súd dospel k záveru, že v predmetnej veci odvolací súd i exekučný súd správne posúdili splnenie podmienok pre zastavenie exekučného konania (po predchádzajúcom vydaní poverenia na vykonanie exekúcie).

Pokiaľ oprávnená v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul notársku zápisnicu, je exekučný súd oprávnený, a zároveň povinný riešiť otázku, či notárska zápisnica bola uzavretá v súlade s § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku.

Skúmaním platnosti notárskej zápisnice súdy v exekučnom konaní len realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

V preskúmvanej veci súdy v exekučnom konaní správne konštatovali, že notárska zápisnica nemôže byť exekučným titulom, lebo nespĺňala materiálne a formálne predpoklady pre vedenie exekúcie. Pri zastupovaní povinného pri spisovaní notárskej zápisnice došlo k zjavnému porušeniu zákona, lebo za povinného osobu uznala záväzok osoba, ktorej záujmy sú v rozpore so záujmami zastupovaného. Oprávnená predformulovala vo formulárovej zmluve splnomocnenca (Mgr. T.), teda nešlo o výber zástupcu zo strany povinného. Takýmto postupom exekučný súd napĺňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa.

Dovolací súd sa stotožňuje so závermi odvolacieho a exekučného súdu a v podrobnostiach na ne poukazuje.

V súvislosti s námietkou dovolateľky, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.); treba pod ním rozumieť činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené, mohli by mať za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Keďže prípustnosť dovolania oprávnenej nemožno vyvodiť z ustanovení § 239 O. s. p. a neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky jej dovolanie odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p.

ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný.

Oprávnená z procesného hľadiska zavinila, že sa konanie o jej odvolaní muselo zastaviť, preto jej vznikla povinnosť nahradiť povinnému trovy tohto konania (§ 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 146 ods. 2 O. s. p.). V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy odvolacieho a dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. marca 2014

JUDr. Ľubor Š e b o, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová